

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך משואה לתקומה

מטרות העמותה הינם לשמר ולהנחיל את מורשת הציונות והחברות של החניכים והמדריכים בהכשרות היהודיות הציוניות של תנועת "החלוץ" בגרמניה 1933-47, לרבות בתקופת ההעפלה והעלייה לא"י - פועלם ותרומתם של השורדים להקמת המדינה והישוב היהודי בא"י. כמו כן לפעול בארץ ובחו"ל למען מטרה זו.

האנדרטה של בתיה לישנסקי "משואה לתקומה", הנמצאת במרכז קבוץ נצר סרני, מהווה מוטו לפעילות הקבוצה של דור ההמשך לחניכי ומדריכי תנועת החלוץ בגרמניה.

אהוד הרברט גרובלד והמספר שנצרב על ידו באושוויץ ב-1943. במארס 2022 החליטה עמותת בני ברית להעניק לו את "אות המציל היהודי".

כנס "אני מאמין" התקיים בתאריך 19.6.2021 בקבוץ נצר סרני בהשתתפות 80 חברות וחברים – דור ראשון, שני, שלישי ורביעי, מכל קצוות הארץ. בתמונה הקבוצתית נראים בין השאר הילדה שמחה, (98), ומשפחתה בת ארבעה דורות הגרה בקבוץ, ואלי היימן, (95), ובני משפחתו, ויואב גד מארגן הכנס עם אשתו נאוה וביתו זוהר.

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947

דור המשך

משואה לתקומה

הכשרות החלוץ - תנועת החלוץ נוסדה בשנות העשרים של המאה הקודמת, תנועה יהודית ציונית עם פנים להכשרה ולעליה לא"י. בסוף שנות השלושים של המאה הקודמת היו 139 הכשרות של החלוץ בגרמניה, לא כולן ציוניות, רובן רוכזו במדינת ברנדנבורג, בד"כ רחוק מערים ובשטחים חקלאיים. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה נותרו 17 הכשרות, 3 מתוכן דתיות. לכול הכשרה הוקצו מדריכים, ומניין החניכים עמד על כ- 30 עד 40. ב- 1934 היו בהחלוץ בגרמניה כ- 15000 חברים. כ- 3500 איש הוכשרו באותה תקופה במוסדות ההוראה של ההכשרה, כפי שכתב מרטין גרזון מטעם נציגות הרייך של יהודי גרמניה. בסך הכל הוקצו בגרמניה תחת השלטון הנאצי למחות 32 מחנות הכנה כאלו. (ראה מרטים בזיכרונותיה של אנליזה בורנסקי, אורה אלוני)

האחווה בארנסדורף (כ- 30 ק"מ דרומית לברלין, ליד לוקנוואלד) הייתה שייכת למשפחה יהודית, אשר החזיקה את המקום לתנועת החלוץ כנראה בשנת 1936. צעירי החלוץ גרו ועבדו בחווה עד סוף 1941 ואז גורשו על ידי המשטר הנאצי למחנה העבודה בגוידנרדורף. שטח האחוזה היה כ- 32 דונם וכלל אגם, יער גדול, מבנה מרכזי בן שתי קומות בו גרו הבנות בקומה השנייה, מרתף ועלית גג, מבנים נוספים לצידו חקלאי ואחסון בעלי החיים במקום. מבנה נוסף הוקצה ללינת הבנים

מבנה טירת אהרנסדורף כפי שנשמר עד היום - מבט אל שער הכניסה שלוש המבנים הנראים ברקע שימשו לאחסנת ציוד חקלאי
Landwerk Ahrens Dorf, Brandenburg, Entrance, as preserved today

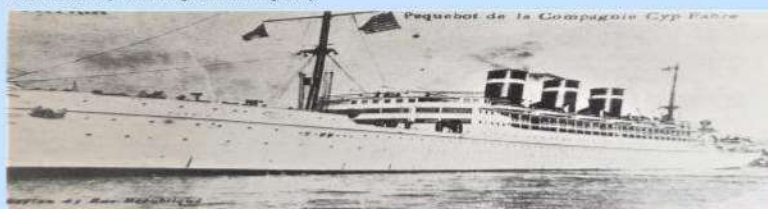
אהרנסדורף, 2018 יואב גדי ליד לוח זיכרון שהקים ד"ר הרברט פידלר בצורת לב החצוי לשניים עליו כתוב **ככל המטיב נפש אבות כאילו העביר עולם וכולאו, תלמוד, סנהדרין 37 א**
Landwerk Ahrens Dorf, 2018, Yoav Gad at a memorial plaque made by Dr. Herbert Fiedler saying: "Whoever saves one soul, saves the world entire", Talmud, Sanhedrin 37 a

אהרנסדורף, שריטוט שטח ומבני החווה החקלאית של מתקן ההכשרה של תנועת החלוץ בגרמניה
Landwerk Ahrens Dorf, Sketch of area and farm building of the HeChalutz Germany Hachshara agricultural training facility

אנליזה בורנסקי (אורה אלוני), שורה תחתונה, שניה משמאל
Anneliese Borinski (Ora Aloni), bottom row, second from left

אניית ההעפלה ה"מאטריה" - באוגוסט 1940 יצא מסע גירוש של כ- 1300 יהודים בעיקר צעירים ונוער, לעלייה בלתי ליגלית לא"י (מתוכם כ- 350 מהחלוץ ובהם 25 מהכשרת אהרנסדורף). באישורו של אדולף אייכמן יצא הטראנספורט ש.ה.7- מגרמניה לווינה, ומשם המשיך המסע על הרגובה לים השחור ועד לחיפה. אמרים פרנק שהיה מנהל "החלוץ" בברלין ניהל מ"מ ישיר מול א. אייכמן והתמנה להיות מספק הטראנספורט המיוחד. אלפרד ולבינו שהתליף את א. פרנק כמפונתו על "החלוץ" בברלין, שבו נמסר גרמניה אוסטרית לברלין. הנס ודל ממפקד המסע המשיך עם אנשי המסע ארצה וזיה אף מעורב בפיצוץ האניה מאטריה ע"י ארגון ה"הגנה" בגמל חיפה.
The Ship "Patris"/ In August 1940 A. Eichmann gave a permit for a transport of 1300 young Jews (also from Ahrens Dorf) to Austria on the way to Palestine, where they boarded the famous "Patris" before its sinking due to an explosion done by the Jewish underground "Hagana".

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

זכויות קופירייט לכל התמונות בתערוכה ובחברת: יואב גדי
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יצירי התערוכה והחברת: יואב גדי וארי ליפנסקי / זכויות לתערוכה ולחברת בידי העמותה הנ"ל
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947

דור המשך

משואה לתקומה

אחוזת נוינדורף - נמצאת ליד מורסטוואלד, כ-60 ק"מ מזרחית לברלין. היא כוללת שטח חקלאי גדול הכולל מבנה מרכזי בן 3-4 קומות, מבנים רבים, מחסנים, ארורות וצריפים מגורים. השטח היה בבעלות משפחת הרמן מולר היהודי מ-1919 אשר נמסר ב-1927. אנשי תנועת 'החלוץ' חכרו את המקום לטווח ארוך החל מ-1932. בשנים הראשונות של מרכז ההכשרה הוכשרו בנוינדורף כ-30 עד 40 צעירים יהודים מובטלים. בחווה הייתה גם כנריה, כנפחיה ובית מלאכה לחיקון גלגלי עגלות ומכוניות. מ-1937 שימש המקום רישומית כאחד הכשרה של 'החלוץ'. ב-1940 הוחזרו 1,450 דונם של החווה ל'לופטקריסקומנדו' (מפקדת המלחמה האווירית) כדי להרחיב את שדה התעופה הסמוך נוינדורף. החל מ-1941 הפך המקום בעצם למחנה עבודה בכפייה. מ-1932 עד 1940 היה אלכס מוך מנהל המקום. בשנים 1940-1943 ניהל מרטין גרוון (מנהל החלוץ בגרמניה) והרב רבס אהוד גרובלד את ההכשרה בנוינדורף. בתחילת 1942 רוכזו במקום כל צוותי וחניכי התנועות החלוציות בגרמניה, כולל אנשי אהרנסדורף, והמקום הפך למחנה עבודה תחת מיקוח הנסטפו. בתאריך 19.4.1943 גורשו כל אנשי הצוות, החניכים והמדריכים ע"י כוחות האס אס למחנה... (לאופוויץ). לאחר מלחמת העולם השנייה היה האזור בשליטת הרוסים, על כל המשתמע מכך. בשנת 2018 נמסר השטח ע"י ממשלת גרמניה לידיהם מרטיס.

The Neuendorf Estate near Fürstenwald is located about 60 km east of Berlin. The owner from 1919 till 1927 was the Jewish family of Herrmann Müller. It then became a "Hachshara" training facility and from 1932 it was leased by the "HeChalutz". In 1937 it was recognized as a "HeChalutz" training center. Between 1932 and 1940 Alexander Moch was the head of the site. Between 1940 and 1943 Martin Gerson (he head of the HeChalutz in Germany) and Herbert Ehud Growald were the directors of the teams of the Madrichim and the Chanichim. From 1941 the place was de facto a forced labor camp. On 19.4.1943 all Jews (officials, Madrichim and Chanichim) were deported from Neuendorf "to the east" (i.e. to Auschwitz).

ת'או ליממן בעבודת מטבח במסגרת חלוקת העבודה של חברים בהכשרה. אולי היימן סיפר כי חברו ת'או נהג לחלוק עם חברים קליפות תפוחי אדמה שנטונו במטבח
Theo Liemann at kitchen work

פאולה וקלאוס שטרן נמסר כיצד והתחלת ההכשרה נוינדורף גורשו בטרנספורט עם כל שאר החניכים והמדריכים ל'אופוויץ', נמסר מדווח והתאחד לאחר המלחמה, עברו לסיאטל בארה"ב. ה'כן שטולד ילידהם מאוין ומרים. סאילה נפטרה בת 99 בשנת 2021 בשיתוף טלפון עם יואב דאמרה היפות בחי' היו שנות ההכשרה בנוינדורף!
Paula Stern told Yoav Gad in a phone conversation: My most beautiful years were the Hachshara years in Neuendorf!

נוינדורף - בניין המינהלה של 'הכשרת נוינדורף' בעמוד לבניין בחזית הבאר ההיסטורית מן השנים 1941-1943. נאווה גד בביקור ב-2018
Neuendorf - the central building of the "Hachshara" with the historic well. Nava Gad during visit in 2018.

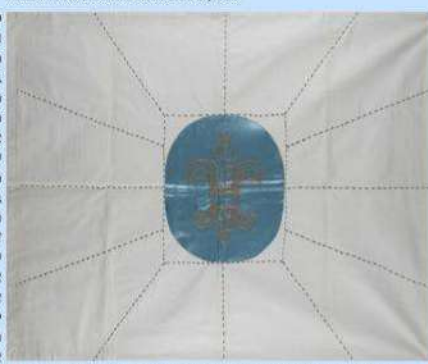

הספרייה בנוינדורף
עם הכיתוב על הקיר
עם הספר
- שמור על הספר

נוינדורף - מיד מיד החניכים והחניכים שהיוו מאוחדים בשנים 1941-1943. אנליזה בורנסקי (אוריאל) סיפרה אחת החדות החברתית הייחודית של החניכים במקום. בשעות הערב לאחר יום עבודה קשה אשר חילקו חתונות חזון לחיות, קמו המדריכים או החניכים, שיעורים בחזרה, ניהול טקסטים מלימודי Neuendorf - The wooden barracks where the Chanichim and the Madrichim were housed. Anneliese Borinski (Ora Aloni) described in her memoirs the special social character of the Madrichim and Chanichim after the hard day-work.

סיפור דגל ההכשרה: חלקו המרכזי של דגל הכשרות החלוץ באהרנסדורף ובנוינדורף אשר נגזר על ידי הרברט אהוד גרובלד ב-19 אפריל 1943 במפקד היציאה לגירוש כפי שאנליזה בורנסקי (אורה אלון) כתבה ב'זיכרונותיה בגרמנית אשר תורגמו לעברית ופורסמו ב-2021 בהוצאת עמותת 'הכשרות החלוץ בגרמניה' בשנים 1933-1947 / דור המשך". ראה עמוד 48 בספר. הרברט אהוד גרובלד גזר את הדגל ל-12 יחידות כמספר שבטי ישראל ומסר את פיסות הדגל הן למדריכים והן לחניכים נבחרים. זאת לאחר שלב הדגל עם ציור החבצלת כבר נגזר קודם לכן והובא לארץ על ידי חנה ודברה, הנשים הישראליות שחזרו לארץ ב-1941 במסגרת עסקת חילופי שבויים עם גרמניה. בתקופה מסוימת נשמרה פיסת הדגל בארכיון תנועת מבני הצעיר. לא ברור מה קרה לו לאחר מכן. חלק הדגל שאנליזה קיבלה ושומרה אותו בחיורף נפש דרך מוראות אושוויץ והתלאות עד לשחרורה, הוא החלק היחיד מבין שנים עשר החלקים שחולקו למדריכים אשר הגיע לארץ. הוא נשמר בקיבוץ מעיין צבי, הועבר ע"י אורה אלון לנשיא זלמן שז"ר ולבסוף נמסר על ידי בנה של אורה אלון, ניר אלון, למוזיאון יד ושם ב-2007. חברת ההכשרה שהגיעה לקבוץ נצר סרני, חוה יסקוביץ, רקמה דגל משוחזר חדש, אשר נמסר לידי מוזיאון יד ושם על ידי הילדה שמחה למשמורת ביחד עם פיסת הדגל של אנליזה בורנסקי.

The Hachshara flag was cut to 12 pieces like Israel's 12 tribes by H. E. Growald on 4.19.1943 and was given to the Madrichim.

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

יצא לאור קופיירט לכל החומות בתחילה ובחזרה: יואב דא
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יצא לאור התערוכה והחומות: יואב דא ואני ליפסקי / יצא לאור התערוכה ולחומות בדי השתלה ה'ת'
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ani Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך משואה לתקומה

נזכורף הנהגה וחניכים בחברותה - למטה מימין מנהל החלוץ אלפרד זלביגר / למטה משמאל: יצחק שוורצנץ / למעלה בימין הרברט אהוד גרובלד / ובמרכז חנה אנגל עם הידים על החזה.

חדר הכביסה אשר שימש כמרכז רכילות פעיל... מדריכות וחניכות לפני הכניסה לבניין המגורים אנליזה בורניסקי בשורה למטה שנייה משמאל

הבניין המרכזי שכלל מינהלה מטבח וחדר אוכל בניין אחסנה אשר ייתכן ושימש למעלה גם למגורים

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

שגרירות גרמנית
תל אביב

זכויות קופי-רייט לכל התמונות בתערוכה ובכונברד: יואב גד
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יצורי התערוכה והכונברד: יואב גד וארי ליפסקי / זכויות לתמונה ולחברות ברי גמנותיה הנ"ל
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך משואה לתקומה

הכשרת גרינגסהוף – "קיבוץ בוכנוואלד", נמצא ע"י פולדה מצפון לפרנקפורט במערב גרמניה. לגרינגסהוף הגיעו שורדי השואה הראשונים החל ממאי 1945 ניצולי אושוויץ, צעדות המוות, מחנות בוכנוולד, ברגן בלזן ומחנות נוספים. ניצולי בוכנוולד שהגיעו ראשונים קראו למקום "קיבוץ בוכנוולד". המקום שימש בין השאר כחשאי גם כתחנת מעבר לאנשי "המוסד לעלייה ב" ותנועת "הבריחה". המטרה הייתה לסייע להעפלת מאות אלפי שורדי שואה יהודים להגיע באופן ליגלי או בלתי ליגלי לנמלי אירופה בדרכם לא"י שהייתה תחת שלטון המנדט הבריטי עד 1948. במשך כשנתיים עברו מעל 10,000 פליטים יהודים דרך גרינגסהוף. חלקם נשארו במקום לפרקי זמן ממושכים ואחרים המשיכו בשלבים שונים לנמלי הים בדרום צרפת, בעיקר לנמל מרסיי. חברים שנשארו במקום קיבלו הכשרה ותיפעלו את החווה החקלאית שכללה סוסים, פרות וציוד חקלאי. בוגרי הכשרות החלוץ הגיעו עם הכשרה מקצועית קודמת ונסיון בחקלאות. במקום היו שתי קבוצות אורגניות מרכזיות אחת של התנועות הדתיות, ובראשם עמד טידור באומול. בקבוצה השנייה היו אנשי הכשרות החלוץ ובראשם עמדו ארתור פוזננסקי והרב רט אהוד גרובלד. בקרב החברים והחברות הייתה פעילות חברתית ותרבותית עניפה שכללה גם עונג שבת כהלכתו. וכתוצאה מהמערכת החברתית האינטימית נוצרו זוגות ואף התקיימו ארבע חתונות במקום, מן הראשונות לאחר השואה.

מרעה הפרות לפני בניין המנהלה ממחיש את הפעילות החקלאית.

חברי "קבוץ בוכנוולד" בגרינגסהוף ב-1946 במסגרת עבודתם החקלאית ניתן לראות ממבטי האנשים והחיך הנסוך על פניהם את שמחת החיים לאחר שחרורם מהמחנות. ראשון משמאל איידור פפה יוקר חמישי משמאל הרברט אהוד גרובלד.

ראשון מימין - הרברט אהוד גרובלד שני משמאל - ארתור פוזננסקי

עבודה חקלאית במסגרת "קבוץ בוכנוולד" - מימין לשמאל: פיזה שמחה, הרברט אהוד גרובלד, רביעי מימין איידור פפה יוקר

חברי "קבוץ בוכנוולד" בחווה החקלאית גרינגסהוף: בשורה העליונה מימין לדלת משה אלתר לידו לפני הדלת כנראה איטקה אלתר שורה אמצעית, שלישי מימין הרברט אהוד גרובלד, רביעי מימין בשורה האמצעית הוא איידור פפה יוקר (עם השפם)

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

שגרירות גרמניה
תל אביב

זכויות קופיירינג לכל ותמונות בתורכה ונחוצות: יאב גד
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יצרי התצורה והתצורה: יאב גד וארי ליפנסקי / זכויות לתצורה ולחברת כיד העמותה וה"ל
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך משואה לתקומה

הכשרת גרינגסהוף – "קבוץ בוכנולד" / האנשים ובעלי החיים
The Geringshof Hachshara - "Kibbutz Buchenwald"

People and animals

איידור פפה יוקר - Isidor Papa Joker

עומדות: במרכז לולה אהוביה, לימינה נעמי אפלבוים
לשמאלה מלי פישל וריטה וסרמן
(התמונה באדיבות הבן של לולה אריאל אהוביה)
Standing at center: Lola Ahuvia, on her right Naomi Apfelbaum
on her left Mali Fischel and Rita Wassermann

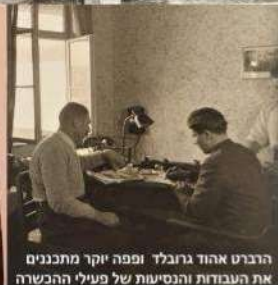

הרבט אהוד
גרובלד

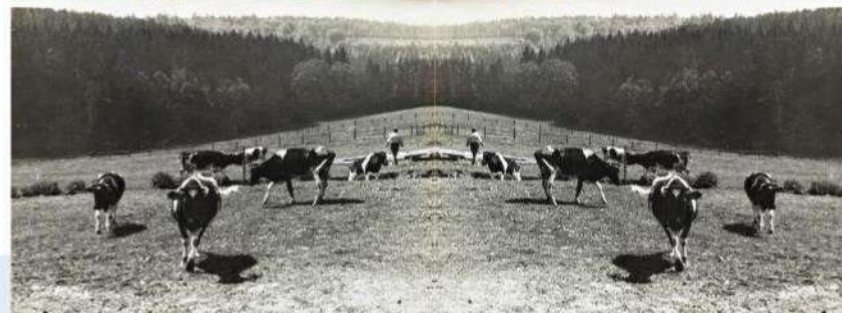
בתמונה מימין:
חברות ההכשרה
עובדות בחליבה ברפת
בתמונה למטה:
בעבודה משרדית

איידור
פפה יוקר

הרבט אהוד גרובלד ופפה יוקר מתכננים
את העבודות והנסיעות של פעילי ההכשרה

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

שגרירות גרמניה
תל אביב

זכויות קופי-רייט לכל התמונות בחוברת ובתעודת: יואב גד
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יואב גרובלד ונחמיה יואב גד וארי ליפסקי / זכויות לתמונות ולחברת היו השמונה הנ"ל
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947

דור המשך

משואה לתקומה

לאחר תום מלחמת העולם השנייה התרכזה והתגבשה קבוצת צעירים יהודים שורדי מחנות הריכוז

ב- "קבוץ בוכנולד" בחוות גרינגסהוף. בשנים 1945-46 התקיימו במקום 4 חתונות של חברי הקבוץ. היו אלה בעצם מהחתונות הראשונות לאחר המלחמה. ביניהם היו: הרברט אהוד גרובלד ועליזה לוינשטיין, משה ואיטקה אלתר ועוד שני זוגות שנישאו בגרינגסהוף, אשר אחד מהם עלה ארצה. After WW II in 1945-6 four Jewish weddings were conducted in "Kibbutz Buchenwald".

טקס החופה והקידושין של הרברט אהוד גרובלד עם אילזה (עליזה) לוינשטיין ב-9.6.1946 ב-"קבוץ בוכנולד" בחוות גרינגסהוף. משמאל: לטה דנציגר (אחותו של הרברט), מימין רב צבאי אמריקאי, לאו דנציגר, בעלה של לטה, ולשמאלו במרכז אפרים פרנק, מנהל "החלוץ" בגרמניה ב-1938 ומפקד מסע הגירוש ב-1940 עד פיצוץ האניה פאטריה בחיפה.

לאחר החופה: מימין: פפה יוקר והרברט אהוד גרובלד

שימחת חיים נסוכה על פני חברי "קבוץ בוכנולד" העובדים בחקלאות. משמאל: איידור פפה יוקר, במרכז בגופיה הרברט אהוד גרובלד. שלישי מימין (כנראה) בנו ריפילד

חוות גרינגסהוף - מבט מהשביל המוביל אל החוות. התורן עם דגל החלוץ נראה למרחוק מונף בגאון.

View of the road leading to the Geringshof Hachshara Farm with its flag.

המכונית לפני הבניין המרכזי שירתה את ה. א. גרובלד במסגרת עבודת "המוסד לעלייה ב" לאיתור עקורים ולהכנתם לעלייה לארץ. The above car served H. E. Growald for the work of the "Mossad for Aliya B"

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

שגרירות גרמניה
תל אביב

זכויות קופייריט לכל התמונות בתערוכה ובפרסומים: יואב גאד
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יוצר התערוכה והפרסום: יואב גאד וארי ליפסקי / זכויות לתערוכה לחברת כירי העמותה ה"ל"
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947

דור המשך

משואה לתקומה

הכשרת גרינגסהוף - "קבוץ בוכנולד" 1945-1947

מספר חברי הקבוץ: ביוני 1945 45 חברים, בנוב' 1945 99 חברים, במאי 1946 100 חברים
בדצמ' 1946 77 חברים, באפר' 1947 75 חברים, באוג' 1947 84 חברים, במאי 1948 81 חברים

The Geringshof Hachshara "Kibbutz Buchenwald" 1945 - 1947

מהראשונים להגיע לגרינגסהוף וממנהיגי "קבוץ בוכנולד" היו יחזקאל תידור מהציונים הדתיים, ארתור פוזנסקי ממנהיגי "החלוץ" בגרמניה והרב אהוד גרובלד ממנהיגי "החלוץ"

הרב אהוד גרובלד עם עמוס שליון אותו שיחרר ממעצר במסגרת פעילותו הבלתי רשמית במסגרת "המוסד לעלייה ב"

אילזה לוינשטיין הגיעה מאנגליה לגרינגסהוף במדי צבא ארה"ב בסוף 1945 וסייעה להרב אהוד בפעילותו החשאית.

ד"ר נחום גולדמן, מבכירי הסוכנות היהודית ביקר בגרינגסהוף ב-1946 במסגרת מאמציו להגדיל את כמות העולים ניצולי השואה שנמצאו בגרמניה. בתמונה נראים אנשי צבא ארה"ב שהתלוו לגולדמן להביא מייד אשר גולדמן העביר למחלקת המדינה במסגרת התנגדותו לתכנית סגן ר"מ בריטניה מוריסון להגביל את העלייה היהודית לארץ ישראל שהייתה תחת שלטון המנדט הבריטי. מאמצי הד"ר גולדמן הצליחו. נשיא ארה"ב הארי טרומן דחה את תכנית מוריסון ותמך בתוכנית גולדמן להביא לעלייה מיידית של מאה אלף יהודים לא"י. (המקור: עיתון דבר 6.11.1946)
במסגרת ההכירות ביקש ד"ר גולדמן מהא. גרובלד להתייחס ולפעול במסגרת "המוסד לעלייה ב" בגרמניה.
בתמונה מימין ד"ר נחום גולדמן במרכז בחליפה, שלישית משמאל עליזה לוינשטיין (גרובלד) במדי צבא ארה"ב כמו הנשים לידה.
ה"מוסד לעלייה ב" פעל במחנות העקורים ברחבי אירופה לאיתור עולים פוטנציאליים עבורם ארגנו תעלה לנמלי איחופה כגון למרסיי. חלק מן העולים יצאו לדרך עם הרשאות ליגלצש וחלק עלה כידוע באופן בלתי ליגלי עד הקמת מדינת ישראל ב-14.5.1948.

Displaced Persons Camp

דגל "קבוץ בוכנולד" אשר רוקמה חוה יוסקוביץ (לדצטרן) ונמצא בארכיון קבוץ נצר סרני

Arthur Poznansky

Piraeus, Herbert Ehud and Aliza Grobald

תעודת השחרור של הרב אהוד גרובלד ממחנה הריכוז ברגן בלזן ביום 5 מאי 1945

The "Kibbutz Buchenwald" flag hand made by Hava Yoskovitz (then Landgarten) is stored in the archive of Kibbutz Netzer Sereni

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

שגרירות גרמניה
תל אביב

איור קופי-טון לכל התמונות בתערוכה ובפרסומי יואב גד
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יצא לתערוכה והפרסום: יואב גד וארי ליפסקי / יצא לתערוכה והפרסום: יואב גד וארי ליפסקי
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך משואה לתקומה

"ואף על פי כן... יכול נוכל לו,
נקום, ונקים בית לתפארת מדינת ישראל!"

הכשרות החלוץ בגרמניה 1933-1947 דור המשך

HACHSHAROT HECHALUTZ IN GERMANY 1933-1947 FOLLOWING GENERATION

שגרירות גרמניה
תל אביב

זכויות קופיירינג לכל התמונות בתערוכה ובפרויקט: יואב גאד
Copyrights of all photos in the brochure and the exhibition: Yoav Gad
יוצרי התערוכה והפרויקט: יואב גאד וארי ליפסקי / זכויות למערכת ולחברות ביד המעטת הנ"ל
Creators of the exhibition and the brochure: Yoav Gad and Ari Lipinski
Copyrights of the exhibition and the brochure: The above association